

"İçtihat Metni"

Davacı, 01.09.2004-31.08.2005 tarihleri arasında sigortalılara ödenen yemek ve yol yardımının sigorta primine esas kazanca dahil edilmesi gerektiğinin tespitine, ödenmiş sigorta ve işsizlik sigorta primlerine ilişkin primin yasal faiziyle birlikte tahsiline karar verilmesini istemiştir.

Mahkeme ilamında belirtildiği şekilde, isteğin kabulüne karar vermiştir.

Hükümün davalı vekili tarafından temyiz edilmesi üzerine temyiz isteğinin süresinde olduğu anlaşıldıktan ve Tetkik Hakimi ... tarafından düzenlenen raporla dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra işin gereği düşünüldü ve aşağıdaki karar tesbit edildi.

KARAR

1- Dosyadaki yazılara toplanan delillere, hükmün dayandığı yasal gerektirici nedenlere göre davalı Kurum vekilinin aşağıdaki bendin dışında kalan diğer temyiz itirazlarının reddine,

2- Dava, 01/09/2004 ila 31/08/2005 tarihleri arasında davacı şirkete bağlı olarak çalışan sigortalılara yapılan yemek ve yol yardımlarının 506 sayılı Yasanın 77'nci maddesi kapsamında prime esas kazanç matrahına dahil edilmemesi gerektiğinin tespiti ile, yol ve yemek yardımları üzerinden Kuruma ödenmiş sigorta primleri ile işsizlik sigorta primlerinin Kurum hesabına yatırıldığı tarihi takip eden aybaşından itibaren yasal faizi ile tahsili istemine ilişkindir.

Mahkemece, davanın kabulü ile, fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla taleple bağlı kalınarak TL'nin davalı kurumdan dava tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte tahsiline karar verilmiş ise de verilen kararın yanlıgılı değerlendirmeye dayalı olduğu anlaşılmaktadır.

Davanın yasal dayanağı, uyuşmazlık tarihinde yürürlükte bulunan mülga 506 sayılı Yasanın 29.07.2003 tarih ve 4958 sayılı Yasanın 36. maddesi ile değişik 77/2. maddesinde "Şu kadar ki, ölüm, doğum ve evlenme yardımları, yolluklar, kıdem, ihbar ve kasa tazminatları, aynı yardımlar ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca miktarları yıllar itibariyle belirlenecek yemek, çocuk ve aile zamları, sigorta primlerinin hesabına esas tutulacak kazançların aylık tutarının tespitinde nazara alınmaz. Bunların dışında her ne ad altında ödeme yapılırsa yapılsın tüm ödemeler prime tabi tutulur." hükmü yer almaktadır.

506 sayılı Yasa'nın 77. madde 1. fıkrasında prim hesabında göz önünde tutulacak kazançlar belirtilmiş, 2. fıkrasında ise bunun istisnaları gösterilmiştir. Fıkra ifade edildiği biçimde sosyal amaçlı olarak veya işverenin yasa ve sözleşme dışında sigortalısına yaptığı yardım ve ödemeler prim hesabında nazara alınmazlar ve prime tabi tutulmazlar. Bu ödeme veya yardımlar ücret ve benzeri ödemelerden tamamen farklı nedenlere dayanırlar. İşin karşılığı olmaktan ziyade insani değer yargıları sonucu verilirler. Yasa bunları sayarak belirtmiştir. Bu yardımlar ölüm, doğum ve evlenme yardımları, yolluklar, kıdem, ihbar ve kasa tazminatları, aynı yardımlar, yemek, çocuk ve aile zamlarıdır.

Burada aynı yardımlar özellik gösterir. Aynı yardımdan amaç, sosyal veya kişisel bir ihtiyacın karşılanması yolunda yapılan bir yardımdır. Yardımın aynı veya para olarak yapılmasının önemi bulunmamaktadır. Örneğin; işverenin sigortalılarına dağıttığı elbise, ayakkabı, sigortalı çocukları için, kitap, kırtasiye gibi yardımlar, doğrudan aynı nitelik taşımalarına karşın bu yardımlar yemek bedeli, taşıt gideri, yakacak bedeli, dikiş ücreti mesken veya sağlık yardımı, öğrenim yardımı türünden nakitte olabilir. Bu tür somut biçimde belli edilmiş bir ihtiyaca yönelik yardımlar aynı yardım olarak kabul edilir ve prim hesabında dikkate alınmazlar.

Somut olayda; davacı şirket adına tescilli işyerinin ihtilaflı döneme ilişkin bordro icmallerinin incelenmesinde, yol ve yemek yardımının ayrı ayrı gösterildiği, 506 sayılı Yasanın 29.07.2003 tarih ve 4958 sayılı Yasanın 36. maddesi ile değişik 77/2. maddesindeki açık düzenlemeye rağmen, bilirkişi tarafından yapılan incelemede, yol yardımları ile yemek yardımlarından Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca miktarları yıllar itibariyle belirlenecek yemek yardımlarının prim matrahına dahil olmadığının gözönünde bulundurulmaması ve Mahkemece bu bilirkişi raporu esas alınarak yazılı şekilde hüküm kurulması hatalı olmuştur.

Yapılacak iş; davalı Kurumdan davacı işyerinin, ihtilaflı döneme ilişkin ayrıntılı bordro icmallerini (yol ve yemek yardımlarının yer aldığı) getirmek, ondan sonra bu bordro icmallerindeki yol ve yemek yardımlarını ayrı ayrı tespit etmek, yol yardımları ile yemek yardımlarından Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca miktarları yıllar itibariyle belirlenecek yemek yardımlarının prim matrahına dahil olmadığını gözönünde bulundurmak, yemek yardımlarından Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca miktarları yıllar itibariyle belirlenecek miktarın üzerindeki miktarı prime esas kazanca dahil ederek sonucuna göre karar vermekten ibarettir.

O halde, davalı Kurum vekilinin bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve hüküm bozulmalıdır.

SONUÇ: Hükümün yukarıda açıklanan nedenlerle BOZULMASINA, 21.06.2016 gününde oybirliğiyle karar verildi.